

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
економіки та менеджменту

Грибак О.Я.

“26” 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 11 Управлінський облік

рівень вищої освіти	другий (магістрський)
галузь знань	07« Управління та адміністрування»
спеціальність	073 «Менеджмент»
освітня програма	Менеджмент організацій та адміністрування
вид дисципліни	обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни Управлінський облік для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою програмою «Менеджмент організацій та адміністрування».

Укладачі:

доцент кафедри менеджменту, кандидат економічних наук, доцент

І. Б. Франчук.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри менеджменту протокол № 1 від «25» 08 2021 року
завідувач кафедри менеджменту Батюк Б.Б. Батюк Б.Б.

Погоджено навчально-методичною комісією

спеціальності 073 Менеджмент

протокол № 1 від «25» 08 2021р.

Голова НМКС

Бобк М.В. / [підпис]

Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету економіки та менеджменту

протокол № 1 від «26» 08 2021р.

Голова НМРФ

[підпис] Поперезний С.І.

Ухвалено вченою радою факультету економіки та менеджменту

протокол № 1 від «26» 08 2021р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	32	14
В т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	16	6
практичні заняття, год.	16	8
Усього годин самостійної роботи	88	106
Форма контролю	Залік	

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми навчання 27 %
для заочної форми навчання 12 %

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни *Управлінський облік* є облік витрат операційної діяльності та калькулювання виробничої собівартості продукції, аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку, моделі прийняття управлінських рішень на основі аналізу релевантної інформації.

Мета навчальної дисципліни *Управлінський облік* є формування системи знань з організації та методики управлінського обліку, його удосконалення з урахуванням прогресивного зарубіжного досвіду як основи прийняття ефективних управлінських рішень.

Вивчення навчальної дисципліни *Управлінський облік* ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах:

- *Інформаційні системи і технології в управлінні організацією*
- *Менеджмент організацій*
- *Управління потенціалом сучасних бізнес-структур*

Здобуті знання з *Управлінського обліку* є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін:

- *Управління проектами*
- *Дослідницько-аналітична практика*

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, СК(ФК))

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

- **загальні компетентності:**

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

– **спеціальні (фахові) компетентності:**

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

СК 11. Здатність до ефективного побудови схем фінансового управління, організації фінансової політики на підприємстві, оцінки підприємницьких, інвестиційних і фінансових ризиків.

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

ПРН8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПРН14. Створювати цілісну систему успішного управління організацією (у тому числі й на міжнародному рівні), здійснювати управління її фінансами, якістю, змінами, інвестиційними проектами з використанням інноваційних інструментів і технологій.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів	Кількість годин												
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)						
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі					
		л	п	лаб.	ін.	с. р.		л	п	лаб.	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ 1. Теоретичні основи організації управлінського обліку													
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку.	8	2	2	-	-	4	4	-	-	-	-	4	
Тема 2. Класифікація і поведінка витрат.	8	2	2	-	-	4	6	-	2	-	-	4	
Разом за розділом	16	4	4	-	-	8	10	-	2	-	-	8	
Розділ 2. Системи обліку і калькулювання витрат діяльності													
Тема 1. Система обліку і калькулювання за повними витратами.	8	2	2	-	-	4	4	-	-	-	-	4	
Тема 2. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	8	2	2	-	-	4	8	2	2	-	-	4	
Тема 3. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	8	2	2	-	-	4	8	2	2	-	-	4	
Разом за розділом	24	6	6	-	-	12	20	4	4	-	-	12	
Розділ 3 Контроль та оцінка результатів діяльності підприємств													
Тема 1. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	6	2	2	-	-	2	8	2	2	-	-	4	
Тема 2. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень.	6	2	2	-	-	2	4	-	-	-	-	4	
Разом за розділом	12	4	4	-	-	4	12	2	2	-	-	8	
Розділ 4 Бюджетування і контроль витрат													
Тема 1. Облік і контроль за центрами відповідальності бюджетування і контроль	6	2	2	-	-	2	4	-	-	-	-	4	
Разом за розділом	6	2	2	-	-	2	4	-	-	-	-	4	
Усього годин	120	16	16	-	-	88	120	6	8	-	-	106	

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
Розділ ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ			
1	<i>Мета, зміст та організація управлінського обліку</i> Сутність, задачі та функції управлінського обліку Предмет і об'єкти управлінського обліку. Принципи управлінського обліку.	2	0
2	<i>Класифікація і поведінка витрат</i> Класифікація доходів і характеристика їх основних видів. Оцінка витрат і побудова їх функції. Методи визначення функції витрат, їх сутність і порівняльна характеристика.	2	0
Розділ 2 СИСТЕМИ ОБЛІКУ І КАЛЬКУЛЮВАННЯ ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ			
3	<i>Система обліку і калькулювання за повними витратами</i> Сутність і зміст обліку виробничих витрат. Об'єкти витрат і об'єкти калькулювання. Класифікація методів обліку витрат і калькулювання.	2	0
4	<i>Система обліку і калькулювання за змінними витратами</i> . Характеристика і сфера застосування простого директ-костінгу. Особливості розвинутого директ-костінгу, його переваги і можливості. Зародження і розвиток стратегічного обліку.	2	2
5	<i>Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку</i> Методи аналізу «витрати-обсяг-прибуток». Визначення точки беззбитковості; розрахунок обсягу діяльності, необхідного для бажаного прибутку; визначення (планування) прибутку за певного обсягу діяльності. Припущення аналізу «витрати-обсяг -прибуток».	2	2
Розділ 3 КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ			
6	<i>Система обліку і калькулювання за нормативними витратами</i> Організація нормативного господарства підприємства і складання нормативних калькуляцій. Облік зміни норм. Методика і техніка обліку відхилень від норм. Аналіз відхилень від норм і управління за ними	2	2
7	<i>Аналіз релівантності інформації для прийняття управлінських рішень</i> Релівантний підхід до управління. Поняття про релівантність облікової інформації та її вплив на прийняття рішень.	2	0
Розділ 4 БЮДЖЕТУВАННЯ І КОНТРОЛЬ ВИТРАТ			
8	<i>Бюджетування і контроль</i> Види і форми бюджетів. Загальна характеристика операційного і фінансового бюджетів. <i>Облік і контроль за центрами відповідальності</i> Поняття і класифікація центрів відповідальності.	2	0
Усього годин		16	6

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
Розділ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ			
1	<i>Мета, зміст та організація управлінського обліку</i> Метод та методичні прийоми управлінського обліку.	2	0
2	<i>Класифікація і поведінка витрат</i> Визнання витрат згідно П(С)БО 16 «Витрати», елемент витрат, об'єкт витрат. Прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати, загальновиробничі витрати. Класифікація витрат для прийняття управлінських рішень і планування.	2	2
Розділ 2 СИСТЕМИ ОБЛІКУ І КАЛЬКУЛЮВАННЯ ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ			
3	<i>Система обліку і калькулювання за повними витратами</i> Виробнича та повна собівартість продукції (робіт, послуг), їх склад. Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг). Система обліку та калькулювання собівартості за повними витратами Облік непрямих витрат і порядок віднесення їх на собівартість продукції	2	0
4	<i>Система обліку і калькулювання за змінними витратами</i> Облік витрат і калькулювання собівартості продукції по системі директ-костинг, його суть, сфера застосування. Маржинальний дохід, чистий дохід (збиток). Вплив калькулювання змінних витрат на прибуток Переваги та недоліки калькулювання за змінними витратами.	2	2
5	<i>Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку</i> Характеристика норм матеріалів, часу, виробітку Спільні риси та відмінності нормативного методу та «Стандарт-кост»	2	2
Розділ 3 КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ			
6	<i>Система обліку і калькулювання за нормативними витратами</i> Мета та методи аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку Аналіз впливу зміни витрат та обсягу виробництва і реалізації продукції на прибуток підприємства.	2	2
7	<i>Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень</i> Сутність релевантного підходу та диференційного аналізу при прийнятті управлінських рішень Аналіз інформації при прийнятті операційних управлінських рішень. Управлінські рішення стосовно ціноутворення	2	0
Розділ 4 БЮДЖЕТУВАННЯ І КОНТРОЛЬ ВИТРАТ			
8	<i>Бюджетування і контроль</i> Складання та узгодження планів та бюджетів Статичний та динамічний (гнучкий) бюджет. Технологія складання основного бюджету. Методи розроблення бюджетів та організація бюджетування. Характеристика основних розділів інструкції з організації бюджетування на підприємстві. Методика складання бюджетів підприємства. <i>Облік і контроль за центрами відповідальності</i> Центри відповідальності, взаємозв'язок їх звітів на різних рівнях управління	2	0
Усього годин		16	8

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
Розділ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ			
1	<i>Мета, зміст та організація управлінського обліку</i> Етапи розвитку управлінського обліку з точки зору різних авторів. Варіанти організації управлінського обліку на підприємстві.	4	4
2	<i>Тема Класифікація і поведінка витрат</i> Сучасні тенденції в управлінні витратами, доходами та різне тлумачення поняття «витрати підприємства». Сутність класифікації витрат за економічними елементами і статтями калькуляції.	4	4
Розділ 2 СИСТЕМИ ОБЛІКУ І КАЛЬКУЛЮВАННЯ ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ			
3	<i>Система обліку і калькулювання за повними витратами</i> Характеристика напівфабрикатного і безнапівфабрикатного варіантів попроцесного методу обліку витрат і калькулювання собівартості Сфера застосування методів обліку витрат і калькулювання собівартості за повними виробничими витратами	4	4
4	<i>Система обліку і калькулювання за змінними витратами</i> Вплив калькулювання за неповними витратами на величину прибутку підприємства; Значення і сфери застосування калькулювання за неповними витратами	4	4
5	<i>Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку</i> Вплив структури витрат на темпи зміни прибутку при зміні обсягу реалізації Операційний (виробничий) леверидж (важіль)	4	4
Розділ 3 КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ			
6	<i>Система обліку і калькулювання за нормативними витратами</i> Сутність економічної та бухгалтерської моделі аналізу взаємозв'язку «Витрати – обсяг - прибуток» Поняття точки беззбитковості та основні методи її визначення Поняття запасу міцності, операційного важеля Припущення, яких необхідно дотримуватись при аналізі співвідношення «Витрати – обсяг - прибуток»	2	4
7	<i>Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень</i> .Методи управління дебіторською заборгованістю Управління кредиторською заборгованістю та овердрафтами	2	4
Розділ 4 БЮДЖЕТУВАННЯ І КОНТРОЛЬ ВИТРАТ			
8	<i>Бюджетування і контроль</i> Методика складання бюджетів прямих витрат на виробництво, виробничих накладних витрат Складання бюджетів витрат операційної діяльності <i>Облік і контроль за центрами відповідальності</i> Використання методу « тариф- година- машина» для оцінки діяльності центрів відповідальності Формування показників для оцінки діяльності різних типів центрів відповідальності	2	4
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів		62	74
Усього годин		88	106

4. Індивідуальні завдання

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення його балів за поточний контроль, протягом семестру їм може додатково надаватися індивідуальне завдання (написання реферату і виконання описових завдань) з таких тем:

1. Роль аналізу “витрати — обсяг — прибуток ” у прийнятті управлінських рішень.
2. Роль бюджетного планування в управлінні підприємством.
3. Охарактеризуйте основні умови безбитковості виробництва та продажу продукції. Визначить основні шляхи підвищення прибутковості підприємства.
4. Використання обліку затрат в прийнятті короткострокових управлінських рішень.
5. Використання обліку затрат в прийнятті довгострокових управлінських рішень.
6. Види цін і роль ціноутворення у прийнятті управлінських рішень.
7. Охарактеризуйте особливості організації управлінського обліку в різних сферах діяльності.
8. Охарактеризуйте особливості управлінського обліку операційної діяльності підприємств.
9. Охарактеризуйте особливості управлінського обліку інвестиційної діяльності.
10. Охарактеризуйте особливості управлінського обліку фінансової діяльності.
11. Формування інформації для прийняття управлінських рішень на етапі постачання.
12. Формування інформації для прийняття управлінських рішень на етапі виробництва.
13. Формування інформації для прийняття управлінських рішень на етапі реалізації продукції (послуг).
14. Міжнародна практика виокремлення управлінського обліку із загальної системи бухгалтерського обліку.
15. Функції бухгалтерів-аналітиків в управлінні підприємством.
16. Роль планування як однієї із функцій управління.
17. Роль управлінського обліку в постачальницькій діяльності.
18. Контролінг як інструмент управління підприємством.
19. Організаційно-методичні основи створення системи управлінського обліку на підприємстві.
20. Охарактеризуйте особливості застосування функціонального обліку витрат і результатів діяльності (метод ABC).
21. Визначить загальні правила застосування управління за цільовими витратами в системі таргет-костінг.
22. Використання даних фінансового обліку для управління підприємством.
23. Ціноутворення на основі інформації про собівартість продукції.
24. Визначить відмінності між поняттями «довгострокова нижня межа ціни», «короткострокова нижня межа ціни», «трансферна ціна».
25. Сформулюйте методику правильного встановлення ціни на продукцію, товар, послугу, роботу та визначить її вплив на фінансовий результат.

- 26.Методика та техніка визначення центрів витрат і центрів відповідальності.
- 27.Сутність і принципи виділення центрів відповідальності. Класифікація центрів відповідальності за різними ознаками.
- 28.Діючі методики оцінки діяльності центрів відповідальності.
- 29.Управлінська звітність: види, форми, принципи формування.
- 30.Методика і техніка узагальнення даних управлінського обліку та складання даних внутрішньої звітності.
- 31.Взаємозв'язок між фінансовою звітністю та внутрішньою звітністю підприємства.
- 32.Порівняльна характеристика зовнішньої та внутрішньої звітності.
- 33.Використання трансфертного управління діяльністю підприємства.
- 34.Процес формування управлінських рішень.Групування релевантної інформації в управлінському обліку виходячи із видів рішень.
- 35.Дайте визначення терміна «структура продажу» та поясніть його на конкретному прикладі.
- 36.Поясніть, як CVP-аналіз може бути застосований в умовах багато-продуктового виробництва.
- 37.Які загальні підходи існують щодо прийняття рішень в умовах невизначеності?
- 38.Дайте характеристику прийомів щодо визначення оптимального розміру запасів.
- 39.Наведіть перелік внутрішніх якісних факторів, що впливають на прийняття рішення «виробляти чи купувати?».
- 40.Наведіть перелік зовнішніх якісних факторів, що впливають на прийняття рішення «виробляти чи купувати?».
- 41.Яка мета оптимізації розміру партії запасів? Сформулюйте алгоритм визначення оптимальної партії поставок.
- 42.Бюджетування: проблеми впровадження.
- 43.Значення бюджетування та контролю. Мета бюджетування та основні етапи організації бюджетного процесу.
- 44.Завдання бюджетування. Процедури бюджетування. Класифікація бюджетів за різними ознаками.
- 45.Порівняльна характеристика статичних та гнучких бюджетів.
- 46.Основний (генеральний) бюджет, його характеристика та значення. Сутність система поточного бюджетування.
- 47.Статичний бюджет, визначення та призначення. Загальна методика складання.
- 48.Гнучкий бюджет, визначення та призначення. Загальна методика складання.
- 49.Стратегічний облік у структурі управління підприємством.
- 50.Історія розвитку управлінського обліку.
- 51.Розвиток управлінського обліку в Україні.
- 52.Принципи побудови фінансового та управлінського обліку.
- 53.Взаємодія управлінського та фінансового обліку в єдиній обліковій системі підприємства.
- 54.Які основні етапи розвитку управлінського обліку в Україні та у світі?
- 55.Охарактеризуйте елементи, з яких складається управлінський облік.

56. Охарактеризуйте вплив яких чинників треба враховувати при побудові системи управлінського обліку на підприємстві.
57. Охарактеризуйте вплив на організацію управлінського обліку організаційних особливостей побудови системи управління підприємством?
58. Яка роль бухгалтера-аналітика в плануванні діяльності підприємства?
59. За якими принципами організується управлінський облік?
60. Охарактеризуйте існуючі сучасні концепції управлінського обліку? У чому полягає їх сутність?
61. Охарактеризуйте функції, що виконують професійні організації управлінських бухгалтерів? Наведіть приклади.
62. Характеристика та особливості інтегрованої системи обліку.
63. Характеристика та особливості автономної системи обліку.
64. Характеристика основних підходів до побудови Плану рахунків фінансового та управлінського обліку.
65. Системи обліку витрат і доходів на бухгалтерських рахунках управлінського та фінансового видів обліку.
66. Принципи організації обліку доходів та витрат у загальній системі обліку?
67. Принципи організації обліку доходів та витрат у інтегрованій системі обліку.
68. Принципи організації обліку доходів та витрат у переплетеній системі обліку.
69. Охарактеризуйте підхід до побудови Плану рахунків доходів та витрат, який покладено в основу національного Плану рахунків.
70. Визначити переваги і недоліки інтегрованої системи побудови плану рахунків фінансового і управлінського обліку.
71. Визначити переваги і недоліки автономної організації плану рахунків управлінського обліку.
72. Охарактеризуйте існуючі методи визначення функції витрат.
73. Охарактеризуйте фактори, що впливають на поведінку витрат, крім обсягу виробництва.
74. Опишіть методи, які використовують для визначення функції витрат.
75. Які показники характеризують надійність функції витрат? Як їх визначити?
76. Сучасні стратегії управління затратами та доходами.
77. Тлумачення понять «витрати» та «затрати» у різних системах обліку та економічній теорії України та світу.
78. Сучасні стратегії управління затратами та доходами.
79. Класифікація доходів та її значення у системі управлінського обліку.
80. В чому полягає сутність категорій „інформація” та „дані”? Охарактеризуйте їх взаємозв'язок в процесі прийняття управлінських рішень та управлінському обліку.
81. Що означає вираз «гнучкі системи інформаційного забезпечення ефективного управління»?
82. Охарактеризуйте функції, що реалізуються в системі управлінського обліку.
83. У чому полягає суть собівартості продукції?

84. Які три основні варіанти побудови калькуляції виділяють в економічній теорії?
85. Які види калькуляцій собівартості можна виділити в сучасній економічній теорії?
86. У чому полягає сутність позамовного методу обліку витрат і яка сфера його застосування?
87. Охарактеризуйте сутність, переваги та недоліки попередільного методу обліку витрат?
88. Надайте порівняльну характеристику позаказного та попроцесного методів калькулювання продукції.
89. У чому полягає сутність простого (однопредільного) методу обліку витрат і яка сфера його застосування?
90. Чим відрізняється безнапівфабрикатний варіант попередільного методу від напівфабрикатного?
91. У чому полягає практичне застосування системи директ-костінг?
92. Які основні фінансові показники формуються в системі директ-костінг?
93. У чому полягають переваги розвинутого директ-костінгу?
94. Які основні переваги та недоліки методу директ-костінг?
95. Що таке стратегічний облік та які його передумови?
96. Охарактеризуйте особливості системи обліку та калькулювання собівартості продукції за повними затратами.
97. Охарактеризуйте особливості визначення фінансового результату в системах обліку та калькулювання собівартості продукції за повними та неповними затратами.
98. Принципи розподілу непрямих затрат.
99. Мета та основні завдання розподілу непрямих затрат.
100. Характеристика простого одноступінчастого методу розподілу непрямих затрат.

5. Методи навчання

Процес викладання управлінського обліку взаємопов'язаний з розвитком уважливості компонента мислення у студентів. Тому використовуються такі методи навчання:

- за джерелом передавання та сприйняттям студентами навчальної інформації: словесні (лекції, дискусії), наочні (ілюстрації, презентації), практичні методи (тестові завдання, вирішення практичних задач), а також пробудження наукового інтересу (виконання індивідуальної науково-дослідної роботи, презентації);

- за логікою передавання та сприйняттям студентами навчальної інформації: індуктивні та дедуктивні методи, методи практичного засвоєння курсу за допомогою тестових завдань, вирішення облікових задач та ситуацій (кейсів), формування облікової документації та звітності для набуття умінь і практичних навиків (практичні заняття);

- за стимулюванням навчально-пізнавальної діяльності: методи стимулювання пізнавальних потреб та інтересів, моделювання ситуацій,

стимулювання обов'язку та відповідальності, самостійне засвоєння студентами навчального матеріалу, вирішення проблемних облікових задач (дискусії), написання науково-дослідних робіт для конкретизації й поглиблення базових знань, умінь та практичних навиків (самостійна робота).

6. Методи контролю

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.

Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить у наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів під час практичних занять.
2. Оцінювання виконання індивідуального завдання.
3. Оцінювання засвоєння питань для самостійного опрацювання.
4. Проведення поточного контролю.
5. Проведення підсумкового контролю у вигляді іспиту (усна і письмова відповідь).

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

7.1. Для стаціонарної форми навчання

Критерії оцінювання студентів денної форми здобуття освіти

Поточний контроль проводиться викладачем під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної навчальної роботи, діагностика рівня сформованості компетенції з метою його підвищення.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та студентами у процесі навчання, управління освітнім процесом.

Інформація, отримана в процесі поточного контролю, використовується як викладачем (для коригування методів і засобів навчання), так і студентами (для самоаналізу та самооцінки своєї освітньої діяльності).

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, контрольних робіт, комп'ютерного тестування, виступів студентів при обговоренні питань на практичних (семінарських) заняттях тощо.

Всі види поточних контрольних заходів оцінюються за національною шкалою, входять в обчислення середнього арифметичного значення (САЗ).

Розподіл балів для дисципліни, які завершуються **Заліком**.

Максимальна кількість балів за засвоєння змістовних модулів дисципліни протягом семестру становить 100:

$$100 \text{ (ПК)} = 100,$$

де: **100 (ПК)** – 100 максимальна кількість балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

$$\text{ПК} = \frac{100 \cdot \text{САЗ}}{5} = 20 \cdot \text{САЗ}$$

Результати **поточного контролю** оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою.

Таблиця 1.

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«5» (відмінно)	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Має стійкі системні знання та творчі їх використовує у процесі продуктивної діяльності; вільно опановує та використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування задач. Правильно вирішив усі тестові завдання.
«4» (добре)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає. В основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, використовує електронні засоби для пошуку потрібної інформації. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
«3» (задовільно)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає. Недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, має стійкі навички виконання основних дій з опрацювання даних на комп'ютері. Правильно вирішив меншість тестових завдань.
«2» (незадовільно)	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив тестових завдань.

В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$ПК = 10 \cdot САЗ$$

Бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних або штрафних балів: студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру, додається 1 бал; студентам, які мають пропуски занять без поважних причин більше 20% від кількості аудиторних годин, віднімається 1 бал; за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях – додається 1 бал, на міжвузівському рівні – додаються 2 бали тощо за рішенням кафедри.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано» або «не зараховано». Присутність студента при виставлянні підсумкової оцінки не обов'язкова, якщо ним виконанні усі передбаченні види робіт. Переведення

підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до таблиці і заноситься у додаток до диплому фахівця.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90 – 100	відмінно	Зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73			D
60-63	задовільно		E
35-59	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		FX
0-34	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

7.2 Критерії оцінювання студентів заочної форми навчання

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю (екзаменаційного, залікового контролів та державної атестації). Максимальна кількість балів за кожний заліковий кредит з навчальної дисципліни, яку може отримати студент впродовж семестру, становить 100.

У зв'язку з тим, що для студентів заочної форми навчання співвідношення обсягу годин, відведених на аудиторні заняття та самостійну роботу, має значні відмінності від денної форми (для кожної дисципліни визначається навчальною та робочою програмами), відповідно є відмінності у розподілі балів для дисциплін та критеріїв оцінювання.

Розподіл балів для дисципліни є таким:

$$30 \text{ (ПК)} + 70 \text{ (ТСР)} = 100$$

30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та лабораторно-екзаменаційної сесії.

70 (ТСР) – бали за виконання тематичної самостійної роботи у міжсесійний період за програмою курсу.

8 Навчально-методичне забезпечення

1.І. Б. Франчук, М. В. Вовк Методичні рекомендації для проведення семінарських, практичних занять та самостійної роботи для студентів 5-го курсу денної та заочної форм навчання за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» з дисципліни «Управлінський облік». Львів, 2013. 34 с.

2. Франчук І. Б., Методичні рекомендації для проведення семінарських, практичних занять та самостійної роботи для студентів 5-го курсу денної та заочної форм навчання за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» з дисципліни «Управлінський облік». Львів, 2018. 34 с.
3. Франчук І. Б., Методичні рекомендації для виконання контрольних робіт з дисципліни «Управлінський облік» Львів, 2019. 24с.
4. Франчук І.Б. Управлінський облік: методичні рекомендації для виконання практичних завдань. Львів, 2021. 30 с.
5. Франчук І.Б. Управлінський облік: методичні рекомендації для виконання самостійної роботи студентів. Львів, 2021. 32с.

9/ Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 16.07.1999 р. №996 (зі змінами та доповненнями). URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/go/996-14>.
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291 (зі змінами). URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/go/z0893-99>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку // Верховна Рада України. URL :<http://zakon1.rada.gov.ua>.
5. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2755-VI. Сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>.
6. Атамас П. Й. Управлінський облік. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2009. 439 с.
7. Войнаренко М.П., Радецька Л.П., Овод Л.В. Управлінський облік: підручник для вищ. навч. Закладів. Хмельницький: ХНУ, 2013 363 с.
8. Голов С. Ф. Управлінський облік. Підручник. / С. Ф. Голов. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. 400 с.
9. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Когут У.І. Управління витратами на підприємствах. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014. 244 с.
10. Партин Г.О. Управлінський облік : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. 279 с.
11. Пилипенко А. А., Дзьобко І. П., Писарчук О. В. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: монографія. Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. 344 с.
12. Пушкар М. С. Управлінський облік : нові підходи, ідеї, концепції. Сучасні проблемні системи обліку в Україні: монографія. Тернопіль: 2010, 550 с.
13. Струк Н. С., Мулінська Г. В. Правове підґрунтя та проблемні аспекти обліку витрат операційної діяльності торговельних підприємств ринку нафтопродуктів. *Проблеми теорії та практики обліково-аналітичних наук*: колективна монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. С.59–74.
14. Брадул О. М., Шепелюк В. А. Управлінський облік : навчально-

практичний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Кондор, 2017. 352 с.

15. Шевців Л.Ю. Управлінський облік: навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ ім Ів.Франка, 2016. 509 с.

16. Чебанова Н.В., Ревуцька Л.Є. Управлінський облік : навчальний посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2016. 218 с.

17. Фаріон І. Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2017. 792 с.

Допоміжна

18. 2.Войнаренко М.П., Радецька Л. П., Овод Л. В. Управлінський облік : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Хмельницький національний університет, 2013. 363 с.

19. Ганін В.І., Кузнецова С.О., Клімович І.М. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного менеджменту : навчальний посібник. Харків : ЛІДЕР, 2017. 264 с.

20. Гончаренко О.О., Давидюк Т.В., Саюн А.О., Рогова Н.В. Управлінський облік: навч. посіб. К.: УБС НБУ, 2014. 415 с.

21. Карпенко О. В. Управлінський облік:навч. посіб. К.: "Центр учбової літератури", 2012. 296 с.

22. Лень В.С. Управлінський облік. Підручник. Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2015. 317 с.

23. Партин Г.О. Управлінський облік: підручник. Вид-во ЛП, 2013.279 с.

24. Практикум з фінансового та управлінського обліку за національними стандартами : навч. посібник / За ред. Огійчука М.Ф. К. :Алерта, 2013. 608 с.

25. Садовська І. Б., Тлучкевич Н. В., Гарасим М. П. Управлінський облік: навч. посіб. Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2010. 560 с.

26. Струк Н. С. Обліково-аналітична інтерпретація та основні напрями контролю трансакційних витрат у інноваційній діяльності підприємства. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2017. № 9 (251). С. 151–174.

27. Струк Н. С., Владичин М. Б. Роль бюджетування у здійсненні контролю зовнішньоекономічної діяльності торговельних підприємств. *Проблеми теорії та практики обліково-аналітичних наук*: колективна монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. С.

28. Струк Н. С., Шпак О. Ю. Шляхи вдосконалення обліку виробничих витрат промислового підприємства в умовах застосування концепції ощадливого виробництва. *Науковий журнал “Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії”*. Запоріжжя: Вип. 2 (08) 2017, Част. 2. С. 122–127.

10. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Вісник податкової служби України. URL : <http://www.visnuk.com.ua/>
3. Всеукраїнська професійна газета «Все про бухгалтерський облік» URL : <http://www.vobu.com.ua/>
4. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка. URL: <https://lnulibrary.lviv.ua/>

5. Кабінет міністрів України URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/>
6. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/golovna2/>
7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. The British Library. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/academics/library>
9. Library of Congress (Бібліотека Конгресу США). URL: <https://www.loc.gov/>
10. Фінансово-бухгалтерський портал «Дебет-Кредит». URL: <http://dtkk.com.ua/>